

9 ශ්‍රේණිය

පෙරදිග සංගීතය-දෙවන වාරය

2 පාඩම

හිපුණතාව 1.0 - සංගීතයේ මූලිකාංග, ශිල්පාංග සහ සිද්ධාන්ත හඳුනා ගනිමින් ගායන/වාදන හැකියා පුද්ගලයා කරයි.

හිපුණතා මට්ටම 1.1 - ආරෝහණයේ සහ අවරෝහණයේ විවිධ ස්වර ඇතුළත් රාග හඳුනා ගනිමින් ගායන හැකියා වර්ධනය කර ගනියි.

ක්‍රියාකාරකම- භූපාලි රාගය

(ස්වර අන්‍යාස/සර්ගම්/ලක්ෂණ ගී/මධ්‍යලය ගීත/රාග විස්තර/කෙටි ස්වර බණ්ඩ)

පිවිසීම

1. රාගධරී සංගීතය පිළිබඳව ඔබ පෙර උගත් දැනුම භාවිත කර පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- I. රාගයක් බිහිවීම සඳහා අවශ්‍ය වන අවම ස්වර සංඛ්‍යාව ලියා දක්වන්න.
- II. සියලු ම ස්වර ශුද්ධ ව යෙදෙන සම්පූර්ණ ජාති රාගය නම් කරන්න.
- III. බිලාවල් රාගයේ ආරෝහණ, අවරෝහණ, වාදි සංවාදි ගානසමය ලියා දක්වන්න.
- IV. ස්වර අත්‍යස සඳහා යෙදෙන තවත් නමක් ලියා දක්වන්න. (විනාඩි 20යි.)

රාගය - භූපාලි
සර්ගම් ගීතය - කාලය ත්‍රිකාල්

	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;"></td> <td style="width: 5%;">0</td> <td style="width: 5%;">කි</td> <td style="width: 5%;">කි</td> <td style="width: 5%;">බ</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ඝ</td> <td>ඝ</td> <td>බ</td> <td>කි</td> <td></td> </tr> </table>		0	කි	කි	බ	ඝ		ඝ	ඝ	බ	කි		<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;">3</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">කි</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ඝ</td> <td>කි</td> <td>බ</td> <td>ඝ</td> </tr> </table>	3	ඝ	ඝ	කි	ඝ		ඝ	කි	බ	ඝ	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;">x</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">-</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>කි</td> <td>ඝ</td> <td>බ</td> <td>ඝ</td> </tr> </table>	x	ඝ	-	ඝ	ඝ		කි	ඝ	බ	ඝ	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;">2</td> <td style="width: 5%;">බ</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ඝ</td> <td>ඝ</td> <td>කි</td> <td></td> </tr> </table>	2	බ	ඝ	ඝ	-		ඝ	ඝ	කි	
	0	කි	කි	බ	ඝ																																									
	ඝ	ඝ	බ	කි																																										
3	ඝ	ඝ	කි	ඝ																																										
	ඝ	කි	බ	ඝ																																										
x	ඝ	-	ඝ	ඝ																																										
	කි	ඝ	බ	ඝ																																										
2	බ	ඝ	ඝ	-																																										
	ඝ	ඝ	කි																																											
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;"></td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">බ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ඝ</td> <td>ඝ</td> <td>ඝ</td> <td>කි</td> </tr> </table>		ඝ	ඝ	ඝ	බ		ඝ	ඝ	ඝ	කි	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;">3</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">කි</td> <td style="width: 5%;">-</td> <td style="width: 5%;">කි</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ඝ</td> <td>ඝ</td> <td>කි</td> <td>බ</td> </tr> </table>	3	ඝ	කි	-	කි		ඝ	ඝ	කි	බ	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;">x</td> <td style="width: 5%;">බ</td> <td style="width: 5%;">බ</td> <td style="width: 5%;">කි</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>කි</td> <td>කි</td> <td>බ</td> <td>ඝ</td> </tr> </table>	x	බ	බ	කි	ඝ		කි	කි	බ	ඝ	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;">2</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">ඝ</td> <td style="width: 5%;">කි</td> <td style="width: 5%;">බ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ඝ</td> <td>ඝ</td> <td>කි</td> <td></td> </tr> </table>	2	ඝ	ඝ	කි	බ		ඝ	ඝ	කි			
	ඝ	ඝ	ඝ	බ																																										
	ඝ	ඝ	ඝ	කි																																										
3	ඝ	කි	-	කි																																										
	ඝ	ඝ	කි	බ																																										
x	බ	බ	කි	ඝ																																										
	කි	කි	බ	ඝ																																										
2	ඝ	ඝ	කි	බ																																										
	ඝ	ඝ	කි																																											
	0	3	x	2																																										

පහත සඳහන් link එක ඔස්සේ භූපාලි රාගයේ රාග විස්තර/ස්වර සංගති/සර්ගම් ගීත ගායනයේ ප්‍රායෝගික අනුභූත ලබමු.

<https://youtu.be/5UgclTRc5E>

- භූපාලි.

ලක්ෂණ ගීත ත්‍රිතාල් (මධ්‍ය ලය)

ස්ථායි			
0	3	x	2
සං - ධ ප	ග රි ස රි	ස ධ ස රි	ග රි ග -
දේ s සෙ ත	රා s හි නි	යේ s භූ s	පා s ලී s
ග ග ග රි	ග ප ධ සං	ධ ප ග රි	ග රි ස -
ක ල ණ මේ	s ල ග ත	ර ස බ ර	ක රු ණා s

අන්තරා			
0	3	x	2
ග ප ධ ප	සං - සං -	සං රිං ගං රිං	සං රිං සං ධ
ගා s ස්ව ර	වා s දී s	ධා s සං	වා s දී s
ගං රිං සං රිං	සං ධ රිං සං	ධ ප ග රි	ග රි ස -
ම නි නො මැ	කි ව නි ස	පෙ ර ය ම	ගු යෙ නා s

භූපාලි රාගය මධ්‍යලය ගීතය

රාගය - භූපාලි - මධ්‍යලය ගීතය - තාලය ත්‍රිතාල්

ස්ථායි			
0	3	x	2
ග රි ග රි	ස රි ස ධ	- ස - රි	ග - - -
බැ ම ලේ s	පු ර ග ද	s පෝ s දී	නේ s s s
ප ග ප ප	ප ධ ප ග	පු ප ස්ඨ ස	පඨ ස්ඨ ධප ගරි
ම ත ම ණි	ක රු ණා s	සුඝ ණ අස ම	ධාස ස්ඝ රාස ස්ඝ

අන්තරා			
0	3	x	2
සං සං සං සං	සං රිං සං -	සං රිං ගං රිං	සං රිං සං ධ
අ ත රෙ හි	ගු න් ලී s	ලො ලී භූ රු	සු ම දී න් s
සං - ධ ප	ග රි ග රි	ස්ඨ ස පඨ ස	ධ ප ග රි
මා s ප ද	භූ හ සෙ න	චාස s ස්ඝ s	s s s s

පහත සඳහන් link හරහා භූපාලී රාගය අධ්‍යයනය කරමු.

<https://youtu.be/LfpfDyUa-2Y>-භූපාලී රාගයේ ලක්ෂණ ගීතය හා මධ්‍යලය ගීතය

<https://youtu.be/VQPvcxIpygk>-සිංහල මධ්‍යලය ගීතය

<https://youtu.be/-tj6BuKNwKg>-නින්දී මධ්‍යලය ගීතය

අභ්‍යාස-

- පහත සඳහන් ස්වර අභ්‍යාස ආරෝහණ, අවරෝහණ වශයෙන් සම්පූර්ණ කරන්න.

* ස රි ස -
 ස රි x x ස -
 ස රි x x x රි ස -
 ස රි x x x x ග රි ස -
 ස රි x x x x x x ග රි ස -

* ස̣ ධ ස̣ -
 ස̣ ධ x x ස̣ -
 ස̣ x x x x x ස̣ -
 ස̣ x x x x x x x ස̣ -
 ස̣ x x x x x x x x ස̣ -

